

การพิทอบรมกฎหมายสงครามในกองทัพเรือ และ: นาวิกโยธินสหรัฐอเมริกา

น.อ.ชานินทร์ ลีลานนท์

ผู้อำนวยการกองวิชากฎหมายและสังคม ฝ่ายศึกษา โรงเรียนนายเรือ

ในวันที่ ๒๔ มิ.ย.ค.ศ.๑๘๕๙ กองทัพของพระเจ้าจักรพรรดิ FRANZ JOSEF แห่งออสเตรีย ทำการรบกับกองทัพฝรั่งเศสของพระเจ้าจักรพรรดิ NAPOLEON III ณ สมรภูมิมินเนเนาที่ล้อมรอบ เมือง SOLFERINO ทางภาคเหนือของอิตาลี การรบใช้เวลาเพียง ๑ วันก็สิ้นสุดลง โดยทหารฝรั่งเศส ตาย ๑๗,๐๐๐ คน และฝ่ายออสเตรียตาย ๒๒,๐๐๐ คน ทหารของทั้งสองฝ่ายที่เสียชีวิตดังกล่าวมีเป็น จำนวนมากที่ไม่ได้เสียชีวิตในทันที ณ ที่รบ เพียงแต่ได้รับบาดเจ็บไม่สามารถทำการรบต่อไปได้ แต่ต้อง มาเสียชีวิตในภายหลังเพราะถูกทอดทิ้งไม่ได้รับการรักษาพยาบาล และมีอีกเป็นจำนวนมากที่ถูกข้าศึก สังหาร ทั้ง ๆ ที่แม้จะยอมแพ้แล้วหรืออยู่ในสภาพที่ป้องกันตัวไม่ได้แล้วก็ตาม การรบในวันดังกล่าว แม้ฝ่ายออสเตรียจะเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ แต่จำนวนผู้บาดเจ็บล้มตายฝ่ายฝรั่งเศสก็ทำให้พระเจ้าจักรพรรดิ NAPOLEON III ขอสงบศึกภายหลังจากการรบในอีก ๑ อาทิตย์ต่อมา และเป็นการยุติสงคราม ๒ เดือน ระหว่างออสเตรียและฝรั่งเศสเพื่อแย่งชิงความเป็นใหญ่ในอิตาลีภาคเหนือ

พระเจ้าจักรพรรดิ NAPOLEON III มิใช่เพียงพระองค์เดียวที่ได้รับความสะเทือนใจจากการรบที่ SOLFERINO แต่ M.JEAN HENRI DUNANT^๑ สุภาพบุรุษชาวเจนีวาจากสวิตเซอร์แลนด์ก็เช่นกัน เพราะเขาได้ไปรู้เห็นความทารุณโหดร้ายของการรบครั้งนี้ จึงได้อุทิศชีวิตทั้งชีวิตของเขาเพื่อการบรรเทา ความทุกข์ทรมานที่ไม่จำเป็นในสงคราม โดยร่วมกับสุภาพบุรุษผู้มีชื่อเสียงชาวเจนีวาอีก ๔ ท่าน ในการก่อตั้งคณะกรรมการระหว่างประเทศเพื่อการช่วยเหลือทหารบาดเจ็บ ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นองค์การ กษัตราศากลในปัจจุบัน ใน ค.ศ.๑๘๖๔ คณะกรรมการระหว่างประเทศเพื่อการช่วยเหลือทหารบาดเจ็บ ได้ร้องขอต่อรัฐบาลสมาพันธ์รัฐสวิสให้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมนานาชาติขึ้นเพื่อการออกกฎเกณฑ์ที่จะ ละเมิดมิได้ในยามสงคราม จากผลการประชุมใน ค.ศ.๑๘๖๔ ได้ก่อให้เกิดอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ.๑๘๖๔ เพื่อให้ผู้บาดเจ็บสังกัดในกองทัพในสนามรบมีสถานะดีขึ้น และในช่วงระยะเวลาเดียวกันนั้น ประธานาธิบดี LINCOLN แห่งสหรัฐอเมริกา ได้สั่งให้จัดทำร่าง U.S.LIEBER CODE ค.ศ. ๑๘๖๕ ซึ่งเป็นคำแนะนำการประพฤติกฎปฏิบัติของทหารสังกัดกองทัพแห่งรัฐบาลสหรัฐอเมริกาในสนามรบขึ้น นับเป็นกฎหมายลายลักษณ์อักษรที่รู้จักกันในนามของกฎหมายสงคราม อันได้รับการระบุไว้ในอนุสัญญา

^๑ ชื่อถนนอังรี ดูนัง ตัดผ่านหน้าที่ทำการสภาอากาศไทยนั้นตั้งขึ้นเพื่อเป็นเกียรติแก่สุภาพบุรุษผู้นี้

กรงเฮก IV ค.ศ.๑๙๐๗ และในอนุสัญญาเจนีวาทั้ง ๔ ฉบับเพื่อการปกป้องคุ้มครองผู้ประสบภัยจากสงคราม ค.ศ.๑๙๔๙ ซึ่งระบุไว้อย่างกว้างขวางและละเอียดโดยนักการทหาร กฎหมายสงครามมิได้มุ่งหมายที่จะห้ามปรามขัดขวางผู้บังคับบัญชาทหารจากการปฏิบัติภารกิจให้บรรลุผลนั้นก็หาไม่ได้ แต่กฎหมายสงครามเพียงแต่มุ่งหมายที่จะ

- ปกป้องคุ้มครองพลรบและผู้ช่วยพลรบจากการบาดเจ็บทุพพลภาพหรือเสียชีวิตโดยไม่จำเป็น (ในเวลาสงคราม)
- ปกป้องคุ้มครองทรัพย์สินทางประวัติศาสตร์ ศาสนา หรือมีค่าในทางมนุษยธรรม จากการทำลาย สูญหาย เสียหายโดยไม่จำเป็น (ในเวลาสงคราม)
- เอื้ออำนวยต่อการกลับคืนสู่สันติภาพอันเกิดจากการยุติการสู้รบลง

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาในประวัติศาสตร์ สหรัฐฯ ยึดมั่นในหลักการของกฎหมายตลอดมา ดังนั้นผู้สมัครเข้ารับราชการทหารทุกคนจะต้องสาบานตนก่อนการเป็นทหารว่า “ข้าฯ จะธำรงไว้และปกป้องซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐอเมริกา” ซึ่งตามความในมาตรา VI ได้รวมถึงถ้อยคำที่ว่า “และสนธิสัญญาทั้งปวงที่สหรัฐอเมริกาเป็นภาคี” แต่เท่านี้ก็ไม่ใช่การเพียงพอที่จะเพียงแต่กล่าวว่าทหารจะยึดมั่นในหลักการ ของกฎหมาย เพราะจะต้องมีการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งว่าหลักการของกฎหมาย คืออะไร จากประสบการณ์บอกเราว่าการที่เพียงแต่ตีพิมพ์ตีพิมพ์กฎหมายหรือสนธิสัญญาแจกจ่ายกันในหมู่ทหารนั้นไม่พอเพียงที่จะประกันว่าจะมีการปฏิบัติตามกฎหมายนั้นอย่างเคร่งครัด ดังนั้น นานาชาติจึงได้ยอมรับไว้ในอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ.๑๙๔๙ ว่า “ทุกชาติรับว่าจะเผยแพร่ตัวบทแห่งอนุสัญญานี้ในประเทศของตนอย่างกว้างขวางที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งในยามสงบและยามสงครามและโดยเฉพาะอย่างยิ่งให้รวมการศึกษาอนุสัญญาฉบับนี้เข้าในโครงการศึกษาของทหารและถ้าเป็นไปได้ในโครงการศึกษาของพลเรือนด้วย เพื่อให้ประชาชนโดยทั่วไปโดยเฉพาะอย่างยิ่งทหารผู้มีหน้าที่ทำการรบ โดยเฉพาะพนักงานแพทย์และอนุศาสนาจารย์ได้ทราบหลักการแห่งอนุสัญญานี้”^๒ ในเมื่อสหรัฐอเมริกาให้สัตยาบัน

^๒ ทุกชาติในที่นี้มีได้หมายถึงแต่เพียง ๑๘๘ ประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญานี้ (ซึ่งรวมทั้งประเทศไทยด้วย) เท่านั้น แต่ยังมีหมายถึงประเทศที่มีได้เป็นภาคีด้วยและกองทัพไทยก็มีหน้าที่จะต้องเผยแพร่ตัวบทของอนุสัญญา นี้ตามพันธกรณีที่ต่ออนุสัญญานี้เช่นเดียวกับกองทัพสหรัฐอเมริกา แต่แม้กองทัพสหรัฐอเมริกา จะได้ชื่อว่าเป็นกองทัพที่เจริญก้าวหน้าที่สุดกองทัพหนึ่งของโลกทั้งทางด้านองค์บุคคลและองค์วัตถุแต่ก็ยังมีประสบการณ์ผิดพลาด ความล้มเหลว ไม่สามารถจะฝึกอบรมกำลังพลทุกคนในกองทัพของตนให้ยอมรับนับถือและปฏิบัติตามกฎหมายสงครามเช่นที่ประสบมาแล้วในสงครามเวียดนามและแม้กองทัพสหรัฐอเมริกาเอาบทเรียนความล้มเหลวที่ได้รับจากสงครามเวียดนามมาแก้ไขแล้วก็ตาม ความผิดพลาดล้มเหลวดังกล่าวยังคงปรากฏให้โลกเห็นในกรณีที่ทหารสหรัฐอเมริกาทรนและการกระทำละเมิดต่อเชลยศึกชาวอิรักในเรือจำ ABU GHRAIB ซึ่งตั้งอยู่นอกกรุงแบกแดด เหตุเกิดเมื่อประมาณเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ค.ศ.2003 นี้เอง - ผู้แปล

ทั้งอนุสัญญากรุงเฮกและอนุสัญญาเจนีวาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักกฎหมายทั่วไปสูงสุดแล้ว ในบรรดาหัวข้อวิชาที่ทำการเรียนการสอนกันในกองทัพ กฎหมายสงครามเป็นภารกิจเดียวเท่านั้นที่ผู้บังคับบัญชาสูงสุดมอบหมายให้เรียน จากประสบการณ์บอกเราว่าแม้จะเป็นภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา การฝึกอบรมกฎหมายสงครามในยามสงบก็ยังถูกละเลย ดังนั้น ในยามสงครามซึ่งเป็นยามหน้าสู้หน้าขวาน ก็ไม่ต้องมาสอนมาอบรมกันให้เสียเวลาเพราะว่าไม่มีผู้ใดมีเวลาพอจะทำการเรียนการสอนกันได้ ก่อนสงครามเวียดนาม การสอนกฎหมายสงครามในกองทัพสหรัฐอเมริกา ก็พอจะเปรียบได้กับการบรรยายเรื่องความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนในตอนเช้าวันเสาร์หรือการสาธิตเรื่องการรักษาสุขภาพยามเย็นส่วนบุคคล กล่าวคือเป็นการฝึกอบรมกฎหมายสงครามโดยผู้ที่ไม่มีความรู้ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมมาก่อน เป็นผู้บรรยายที่ไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอ ใช้บทเรียนที่ล้าสมัยไม่เฉพาะเจาะจงตรงไปที่หลักกฎหมาย ใช้สื่อการเรียนการสอน เช่น ฉายภาพยนตร์เกี่ยวกับบทเรียนที่ล้าสมัย ให้ผู้ฟังหรือผู้เรียนที่ปราศจากความสนใจโดยสิ้นเชิง ความล้มเหลวอย่างหมดสภาพของการฝึกอบรมกฎหมายสงครามเป็นความเข้าใจที่ผิด ๆ อย่างเป็นอันตรายที่สุดเกี่ยวกับกฎหมายสงคราม ส่งผลให้เกิดความไม่ยอมรับนับถือกฎหมายสงคราม และแน่นอนว่าย่อมเกิดกรณีพิพาทสหรัฐอเมริกา กระทำละเมิดต่อผู้ที่มีใช้พลรบในสงครามเวียดนามตามแผนผัง ก.

แผนผัง ก.

คดีขึ้นสู่ศาลทหารอันเนื่องมาจากการที่ทหารสหรัฐอเมริกา กระทำผิดต่อผู้รับเคราะห์กรรมชาวเวียดนามระหว่าง ค.ศ.๑๙๖๕ - ๑๙๗๓

คดี	จำเลยสังกัด			
	ทบ.สหรัฐอเมริกา	ทร.สหรัฐอเมริกา	นย.สหรัฐอเมริกา	ทอ.สหรัฐอเมริกา
ฆ่าคนตายโดยเจตนา	๔๑	๓	๒๗	๐
พยายามฆ่า	๐	๐	๑	๐
ข่มขืน	๒๕	๑	๑๖	๐
ทำร้ายร่างกาย มุ่งหมายเอาชีวิต หรือเพื่อข่มขืนหรือเพื่ออนาจาร	๒๑	๓	๑๘	๓
ฆาตกรรมหั่นศพ	๒	๐	๑	๐
ทำให้คนตายโดยไม่เจตนา	๒๖	๒	๑๕	๑
ทำร้ายร่างกาย	๕๐	๐	๐	๓

ข้อสังเกตที่ ๑. มีความแตกต่างกันอยู่บ้างเกี่ยวกับประเภทของข้อกล่าวหาของแต่ละเหล่าทัพอันเนื่องมาจากการแยกประเภทคดีของแต่ละเหล่าทัพแตกต่างกัน

ข้อสังเกตที่ ๒. ข้อกล่าวหาเหล่านี้มีจำนวนเพียงเล็กน้อยที่เกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศ ตัวอย่างเช่น คดีระหว่างสหรัฐอเมริกา VS.STAMATS ซึ่งเป็นคดีปล้นฆ่าทหารบกชาวเวียดนามได้ผู้หนึ่งซึ่งค้ายาเสพติด ในขณะที่การขยายการให้ความคุ้มครองแก่ทหารเข้าศึกนั้น กฎหมายระหว่างประเทศมิได้ให้ความคุ้มครองแก่ทหารพันธมิตร แตกต่างไปจากเข้าศึกแต่อย่างใด

เป็นปกติธรรมดาที่การรายงานข่าวทางหนังสือพิมพ์ในเวียดนามในเรื่องเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับการละเมิดต่อเชลยศึกและต่อผู้ที่มีใช้พลรบอื่น ๆ จะถูกละเลยไม่ได้รับการพิจารณาเมื่อเปรียบเทียบกับกรณีประทุปฏิบัติของทหารสหรัฐอเมริกา ทั้ง ๔ เหล่าทัพในเวียดนาม ผลกระทบจากกรณีทหารสหรัฐอเมริกาด้วยกันเองในเวียดนาม ผลกระทบจากกรณี MY LAI ในวันที่ ๑๖ มี.ค. ค.ศ.๑๙๖๘

รวมทั้งกรณีที่มีความรุนแรงน้อยกว่าซึ่งได้กระทำลงโดยทหารสหรัฐอเมริกา เป็นผลร้ายกระทบโดยตรงต่อความสำเร็จทางยุทธวิธี และโครงการช่วยเหลือทางมนุษยธรรมที่สหรัฐอเมริกา และพันธมิตรให้แก่เวียดนาม ยิ่งกว่านั้นยังมีผลในทางลบต่อมติมหาชนทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกาเอง และในระดับนานาชาติเกี่ยวกับสงครามเวียดนามอีกด้วย

จากผลการวิจัยเปิดเผยให้เราทราบถึงการกระทำผิดในหลายกรณีซึ่งกระทำลงโดยทหารในยามสงคราม ซึ่งผู้กระทำความผิดมีทั้งทหารสหรัฐอเมริกาเอง ทหารฝ่ายพันธมิตรของสหรัฐอเมริกา และฝ่ายข้าศึก ในทุกสงครามที่เกิดก่อนสงครามเวียดนาม สาเหตุการกระทำผิดก็มีหลายสาเหตุ เช่น ได้แก่การไม่ได้รับการฝึกอบรมทั้งในระดับบุคคลและในระดับหน่วย คุณภาพของกำลังพลต่ำ ความสับสนวุ่นวายทางจิตใจของกำลังพลขณะฝึก การขาดแคลนกำลังพล กำลังพลเป็นเยาวชนยังไม่มีวุฒิภาวะพอ ความล้มเหลวของการปกครองบังคับบัญชาหน่วย และมีสาเหตุเป็นองค์ประกอบทางสังคมวิทยา และจิตวิทยาอีกหลายร้อยหลายพันสาเหตุที่คนต้องฆ่ากันในขุมนรกที่เรียกกันว่าสงคราม

การวิเคราะห์กรณีการกระทำละเมิดต่อผู้ที่มีใช้พลรบในสงครามเวียดนามเปิดเผยให้ทราบถึงองค์ประกอบร่วมอื่น ๆ อีก เช่น การขาดการฝึกอบรมเรื่องกฎหมายสงคราม ตัวอย่างเช่น ในการตรวจกองพลหนึ่งของจเรทหารบกสหรัฐอเมริกา ประจำปีในเดือนกรกฎาคม ค.ศ.๑๙๖๘ ของกองพลนี้เป็นหน่วยเหนือของหมวดที่ทำการสังหารหมู่ ที่หมู่บ้าน MY LAI จเร ทบ.สหรัฐอเมริกาได้บันทึกไว้ว่ากองพลนี้ไม่มีการฝึกอบรมกฎหมายสงครามในปีก่อนหน้าปีที่จะมีการฝึกการรบ ได้แก่ การฝึกอบรมกฎหมายสงครามในค่ายฝึกในสหรัฐอเมริกา ก่อนส่งหน่วยนี้สู่สนามรบ ร้อยโท WILLIAM L. CALLEY^๗ และกองร้อยของเขาได้เดินทางมาถึง DUC PHO สาธารณรัฐเวียดนามใต้ในธันวาคม ค.ศ.๑๙๖๗ ณ ที่นั้นเขาได้รับการฝึกในกองพลน้อยทหารราบที่ ๑๑ โดยในการฝึกมิได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของกองบัญชาการช่วยรบประจำเวียดนาม ซึ่งกำหนดว่าให้ทำการฝึกการดำเนินการต่อผู้ที่มีใช้พลรบด้วย ซึ่งจากผลการสอบสวนกรณี MY LAI คณะกรรมการของ PEERS รายงานว่า “กรณีแสดงให้เห็นว่าทหารได้รับการฝึกอย่างผิวเผินในเรื่องหลักสำคัญ ๆ หลายเรื่องก่อนจะไปปฏิบัติ การรบ” เรื่อง หลักสำคัญ ๆ เหล่านี้ได้แก่ ๑. บทบัญญัติแห่งอนุสัญญาเจนีวา ๒. การปฏิบัติต่อและการให้ความคุ้มครองต่อผู้ที่มีใช้พลรบ และ ๓.กฎการปะทะ กรณี MY LAI ไม่สามารถจะถูกแยกเป็นเรื่องต่างหากจากเรื่องเหล่านี้ แม้แต่กองทัพสหรัฐอเมริกา ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบอย่างมากอยู่เพียงเหล่าทัพเดียวจากเรื่องนี้ แม้แต่ในศาลทหารและภายหลังจากที่ศาลทหารมีคำพิพากษาแล้ว จำเลย^๗

^๗ ร.ท. WILLIAM L. CALLEY เป็นผู้สังหารหมู่ชาวบ้านชาวเวียดนามในหมู่บ้าน MY LAI จำนวนประมาณ 400 คนซึ่งรวมทั้งเด็กผู้หญิง และคนชรา

และผู้บังคับบัญชาของจำเลยต่างก็ให้การว่าหน่วยของตนไม่เคยได้รับคำสั่งแจ้งหรือคำแนะนำรวมทั้งไม่เคยได้รับการฝึกอบรมในเรื่องกฎหมายสงครามเลยตลอดจนไม่ทราบเรื่องกฎการปะทะและการปฏิบัติต่อผู้ที่มีไร้พลรบแต่อย่างใดทั้งสิ้น

แม้จะจัดให้มีการฝึกอบรมขั้นต้นแล้วก็ตามแต่ก็ทำกันอย่างสั้น ๆ ลวก ๆ แบบขอไปที ทั้ง ๆ ที่เรื่องนี้เป็นเรื่องซับซ้อนยุ่งยาก ทั้งในเนื้อหาใจความและวิธีการเรียนการสอน ใน ค.ศ.๑๙๖๘ พล.ท. BRUCE PALMER รอง ผบ.กองกำลังทหารสหรัฐอเมริกา ในเวียดนามได้ตอบจดหมายของ พล.อ. HAROLD K. JOHNSON ผบ.ทบ. สหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับรายงานเรื่องการปฏิบัติอย่างเลวทรามของทหารสหรัฐอเมริกาต่อเชลยศึกว่า “บทบัญญัติในอนุสัญญาเจนีวานั้นเป็นเรื่องนามธรรมและเป็นเรื่องทางวิชาการมากกว่าจะเป็นรูปธรรม และนำไปปฏิบัติได้จริง”

บางครั้งก็มีการฝึกอบรมเผยแพร่กฎหมายสงครามเช่นกันจากการให้ปากคำของผู้กระทำผิด แต่ที่น่าสมเพชก็คือ ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำละเมิดต่อผู้ที่มีไร้พลรบไม่สามารถให้การเป็นประโยชน์ต่อตนเองได้โดยการอ้างว่าไม่ได้รับการฝึกอบรมกฎหมายสงคราม ซึ่งน่าขบขันมากเนื่องจากกฎหมายอาญาของสหรัฐอเมริกา ถือว่าบุคคลจะกระทำผิดโดยอ้างว่าไม่รู้กฎหมาย^๔ รวมทั้งกฎหมายระหว่างประเทศด้วยไม่ได้ ดังนั้น กฎหมายจึงลงโทษบุคคลเพราะเขาได้กระทำในสิ่งที่เขาควรจะรู้ว่าจะไม่ควรกระทำ^๕ แต่ระบบกฎหมายเดียวกันนั้นเองก็ละเลยไม่ให้ความรู้แม้ขั้นพื้นฐานที่ระบบถือว่าผู้ถูกกล่าวหาควรจะได้รู้และโดยกฎหมายผู้ถูกกล่าวหาจะมีหน้าที่จะต้องรู้ ในหลาย ๆ กรณีก็แน่นอนว่าในทางเทคนิคแล้วมีการฝึกอบรมกัน ปัญหาคือ ต้องมากกว่าหนึ่งครั้งหรือก็ครั้งจึงจะพอเพียง ธรรมชาติของผู้กระทำผิดอาญาก็ย่อมกระทำทั้งในเวลาสงครามและเวลาสงบสันติอยู่แล้ว แต่ได้มีคำถามสำคัญขึ้นในยุคหลังสงครามเวียดนามเกี่ยวกับความรับผิดชอบในหน้าที่ของทหาร เพื่อประกันว่าทหารแต่ละคน พลทหารบก เรือ อากาศ และ นาวิกโยธิน จะเข้าใจหน้าที่ของตนตามกฎหมายสงคราม ในเมื่อความรับผิดชอบในหน้าที่ทหารมิได้ถูกแสดงออกอย่างมีจิตสำนึก ก็มีคำแนะนำว่าความล้มเหลวเรื่องการฝึกอบรมกฎหมายสงครามจะต้องได้รับการพิจารณาว่า ไม่เพียงแต่เป็นเหตุบรรเทาโทษเท่านั้นแต่ยังใช้เป็นข้อต่อสู้ของจำเลยในอนาคตด้วย ผู้บัญชาการหน่วยทุกระดับจะต้องมีความรับผิดชอบในทางอาญาอันเนื่องมาจากการละเลยต่อหน้าที่ กล่าวคือมิได้จัดให้มีการฝึกอบรมตามโครงการฝึกอบรมกฎหมายสงครามอย่างต่อเนื่อง กล่าวให้ชัดก็คือจะถือได้ว่าหน่วยใดมีความรับผิดชอบเพียงใดก็ดูจากกำลังพลในหน่วยนั้นว่ามีความรับผิดชอบเพียงใดโดยกำลังพลได้มีการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างสัมฤทธิ์ผล

^๔ เป็นหลักการของกฎหมายอาญาทั่วไป รวมทั้งกฎหมายอาญาของไทยด้วย

^๕ ทั้งนี้การกระทำให้หมายรวมถึงการงดเว้นการกระทำด้วย

จากการพิจารณาบททวนกรณี MY LAI และเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกันซึ่งเกิดขึ้นระหว่างสงครามเวียดนาม ผลเชิงลบของปฏิบัติการทางทหารและความจำเป็นที่จะต้องมีการฝึกอบรมกฎหมายสงคราม กระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกา ได้ริเริ่มโครงการฝึกอบรมกฎหมายสงคราม เพื่อแก้ไขความบกพร่องในอดีต วัตถุประสงค์ของโครงการฝึกอบรมนี้ก็เพื่อประกันว่า

- กฎหมายสงครามและพันธกรณีของสหรัฐอเมริกาที่มีต่อกฎหมายนี้จะต้องได้รับการปฏิบัติตามและบังคับใช้โดยกองทัพสหรัฐอเมริกาทุกเหล่าทัพ
- โครงการฝึกอบรมซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อป้องกันการละเมิดฝ่าฝืนกฎหมายสงครามนั้นได้ดำเนินการแล้ว โดยกองทัพสหรัฐอเมริกาทุกเหล่าทัพ
- ข้อกล่าวหาว่ามีการละเมิดฝ่าฝืนกฎหมายสงครามไม่ว่าจะกระทำลงโดยบุคคลสัญชาติสหรัฐอเมริกา หรือบุคคลสัญชาติศัตรูก็ตามจะต้องถูกรายงานโดยทันทีและดำเนินการสอบสวนหากมีการกระทำผิดจริงก็จะต้องมีการลงโทษลงทัณฑ์ตามกระบวนการยุติธรรม

โครงการนี้กำหนดให้ทุกทบวงทหารในกระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกา (ทบวงทหารบก เรือ อากาศ DEPARTMENT OF THE ARMY NAVY AIR FORCES) มีความรับผิดชอบในการพัฒนา นโยบายภายในและกระบวนการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม นโยบายเหล่านี้จะต้องจัดให้มีสื่อการเรียนการสอนและการฝึกอบรม เพื่อที่จะทำให้หลักการของกฎหมายสงครามเป็นที่ทราบกันแพร่หลายในบรรดากำลังพลทุกทบวงทหาร และขอบเขตความรู้นั้นจะต้องเหมาะสมกับภารกิจหน้าที่และความรับผิดชอบของกำลังพลเหล่านั้น โครงการฝึกอบรมกฎหมายสงครามของกระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกาได้รับการนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมในทบวงทหารเรือ โดยคำสั่งคำสั่งแจ้งของรัฐมนตรีทบวงทหารเรือที่ 3300.1 ซึ่งกำหนดให้ผู้บัญชาการทหารเรือสหรัฐอเมริกา (CHIEF OF NAVAL OPERATIONS) และ ผู้บัญชาการนาวิกโยธินสหรัฐอเมริกา (COMMANDANT US. MARINE CORPS)^๖ รับผิดชอบในการจัดทำโครงการให้เป็นรูปธรรม โดยจัดการเรียนการสอนกฎหมายสงครามแก่กำลังพลทุกนายที่สังกัดกองทัพเรือและนาวิกโยธินสหรัฐอเมริกา โดยเจ้ากรมพระธรรมนูญ กองทัพเรือสหรัฐอเมริกา (THE JUDGE ADVOCATE GENERAL OF THE NAVY) เป็นผู้รับผิดชอบในการกำหนดกรอบวัตถุประสงค์อย่างกว้าง ๆ ของโครงการฝึกอบรมกฎหมายสงครามขึ้น และทำการฝึกทบทวนเป็นระยะตามโครงการ เพื่อให้แน่ใจได้ว่าการฝึกอบรมตรงตามมาตรฐานที่กระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกาคำหนด นั่นคือต้อง “เหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจหน้าที่และความรับผิดชอบของทหารแต่ละนาย” นอกจากนี้ยังมีการฝึกอบรมกฎหมาย

^๖ กองทัพเรือและนาวิกโยธินสหรัฐอเมริกา เป็นหน่วยขึ้นตรงทบวงทหารเรือสหรัฐอเมริกา โดยทั้งกองทัพเรือและนาวิกโยธินสหรัฐอเมริกานำใช้กรมพระธรรมนูญ กองทัพเรือสหรัฐอเมริกา เป็นหน่วยที่ปรึกษากฎหมายหน่วยเดียวกัน

สงครามให้แก่กำลังพลที่เข้ามารับราชการใหม่อีกด้วย ในการเรียนการสอนจะต้องตระหนักว่า “... นายทหารสัญญาบัตรและนายทหารประทวนที่ทำหน้าที่หลักจะต้องได้รับการฝึก อบรม (กฎหมาย สงคราม) ให้มีความสามารถในการพัฒนาความรู้กฎหมายนี้ก้าวหน้าควบคู่กันไปตามลำดับพร้อมกับ ความก้าวหน้าพัฒนาในทางยศและตำแหน่งในอาชีพด้วย การฝึกอบรมกฎหมายสงครามให้เข้มข้น ตามอนุสัญญา กรุงเฮก IV ค.ศ.๑๙๐๗ และอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ.๑๙๔๙ ทั้ง ๔ ฉบับ ตลอดจน กฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นที่มาของหลักกฎหมายระหว่างประเทศแขนงนี้ ซึ่งใน การฝึกอบรมจะต้องเน้น

- สิทธิและหน้าที่ของกำลังพลสังกัด กองทัพเรือและ นาวิกโยธินสหรัฐอเมริกา เกี่ยวกับเข้าศึก และบุคคลอื่น ๆ รวมทั้งทรัพย์สินของบุคคลดังกล่าว
- สิทธิและหน้าที่ของผู้ที่ถูกจับกุมหรือถูกกักกุม (CAPTURED OR DETAINED)
- ผลที่จะได้รับหากละเมิดหรือปฏิบัติต่อบุคคลที่ถูกจับกุมหรือถูกกักกุมดังกล่าวอย่างไร มนุษยธรรม
- คำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย
- กฎเกณฑ์กำหนดการประพฤติปฏิบัติในการรบ
- ความจำเป็นที่จะต้องรายงานเมื่อมีการละเมิดหรือฝ่าฝืนกฎหมายสงครามขึ้น

โครงการฝึกอบรมทั่วไป โดยเฉพาะสำหรับผู้เข้ามารับราชการทหารใหม่ ๆ และไม่คุ้นเคยจะ ยุ่งยากซับซ้อนมากโดยเฉพาะตัวโครงการเอง แต่ก็ไม่มีปัญหาใด ๆ ที่แก้ไม่ได้ ระบบซึ่งมีพื้นฐานอยู่บน การมอบหมายอำนาจหน้าที่โดยชอบและอยู่บนระเบียบวินัยก็สามารถที่จะบริหารทรัพยากรทั้งปวงไปใน แนวทางที่ถูกต้องมากกว่าจะจำกัดตนเองอยู่แต่เฉพาะการลงโทษผู้กระทำผิด โครงการฝึกอบรมกฎหมาย สงครามที่มีประสิทธิผลจะเป็นการให้หลักประกันว่า กำลังพลแต่ละนายจะต้องเข้าใจว่าจะประยุกต์ใช้ กฎหมายสงครามเข้ากับการกิจหน้าที่ที่ตนได้รับมอบมาอย่างไร

ตามโครงการนี้จะต้องไม่ใช่เฉพาะแต่สอนเท่านั้นแต่ยังทดสอบทหารแต่ละนายด้วยและจะต้อง ปฏิบัติตามกฎหมายสงครามได้โดยอัตโนมัติ ยิ่งไปกว่านั้นจะต้องฝึกอบรมทั้งระบบ เพื่อให้มั่นใจได้ว่า โครงการนี้จะสัมฤทธิ์ผลในการพัฒนาโครงการฝึกอบรมกฎหมายสงคราม คือ การพิจารณาว่าใครทำ อะไร ที่ไหน เมื่อใด และอย่างไร วัตถุประสงค์ของโครงการนี้ คือ เพื่อให้ฝึกทางใช้การสำหรับหลักการ ง่าย ๆ แก่พลทหารเรือและพลทหารนาวิกโยธินในขณะเข้าทำการรบ

อะไร (WHAT) คือ การสอนพลทหารเรือและพลทหารนาวิกโยธินคนหนึ่ง ๆว่าจะใช้อาวุธ ชนิดหนึ่งอย่างไร และเมื่อใด จึงจะถูกต้องตามกฎหมาย ปฏิบัติการตอบโต้ต้องเป็นไปอย่างอัตโนมัติ เมื่อ ตกอยู่ในสถานการณ์การรบ ทหารต้องสามารถตอบโต้ได้อย่างเหมาะสมและทันเวลา เมื่อเผชิญกับความ จำเป็นในการต้องตัดสินใจแก้ปัญหาเกี่ยวกับการใช้กำลังอย่างเหมาะสมโดยสอดคล้องกับที่กฎหมายบัญญัติ

ไว้ให้ ทหารต้องปฏิบัติตามนั้น เจตนาของกฎหมายมิใช่ต้องการจะให้ทหารเรือ นาวิกโยธินหรือผู้บังคับบัญชาเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย แต่ต้องการให้ทหารแต่ละนายตระหนักถึงตัวบทกฎหมายและการบังคับใช้ ซึ่งทหารทุกนายมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม ทั้งหมดนี้มีอยู่แล้วในคำสั่งคำชี้แจงของกระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกา เกี่ยวกับเป้าหมายการเรียนรู้ของทหารเรือ และทหารนาวิกโยธินแต่ละนาย ไม่ว่าจะเป็นนายทหารประทวนหรือนายทหารสัญญาบัตร เป้าประสงค์การเรียนรู้มีกระบวนการอยู่ ๒ ขั้นตอน ขั้นตอนแรก คือ การกล่าวทั่วไปถึงความรู้ที่จำเป็นสำหรับแต่ละคน โดยไม่คำนึงถึงชั้นยศและภารกิจหน้าที่ ผู้แทนจาก ๒๓ ชาติที่มาร่วมสัมมนาว่าด้วยการเผยแพร่สนธิสัญญาเจนีวาที่จัดที่กรุงวอชิงตัน ประเทศโปแลนด์ ได้บรรลุถึงเป้าประสงค์ของการเรียนรู้ “กฎของทหาร” (SOLDIER'S RULES) ตามแผนผัง ข. ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งอันเกิดจากผลการสัมมนา ที่ได้ให้ลำดับกฎเกณฑ์ขั้นพื้นฐานสำคัญของกฎหมายสงคราม ซึ่งจะต้องฝึกอบรมสั่งสอนแก่กำลังพลทุกคนในทบวงทหารเรือให้รู้ได้เข้าใจ และต้องเพิ่มมาตรการเป็นพิเศษจากเป้าประสงค์ของการเรียนรู้สำหรับทหารแต่ละพรรคเหล่า (MILITARY OCCUPATIONAL SPECIALTY, MOS) แต่ละชั้นยศก็จะต้องได้รับการจัดตั้งขึ้น เช่น เสมียนเหล่าการเงินยศต่ำสุด ซึ่ง MOS นับรวมเข้าด้วยนั้นอาจจะไม่ต้องการทราบอะไรมากเกินกว่า SOLDIER'S RULES เลย แต่เมื่อเขาได้รับการเลื่อนยศขึ้นตามลำดับ เขาก็เริ่มจะเข้าเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกของเชลยศึก ซึ่งเขาก็เริ่มจำเป็นจะต้องทราบเกี่ยวกับอัตราเงินรายได้เงินเดือนของเชลยศึก และวิธีระเบียบการเงินของเชลยศึก อย่างน้อยที่สุดเขาก็ควรจะทราบว่าหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ที่ไหน

เมื่อเริ่มเกิดมีมาตรฐานขึ้นแล้ว ปัญหาหลักกลับกลายเป็นการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายสงคราม ตารางเวลาการฝึกอบรมมักวิกฤตเสมอและด้วยเหตุผลที่ไม่อาจอธิบายได้ดูเหมือนจะมีคำแนะนำว่าต้องการเวลาบรรยายในห้องเรียน แม้ว่าจะมีการตกลงกันกว้าง ๆ แล้วว่านี่เป็นรูปแบบความต้องการขั้นต่ำสุดของการเรียนรู้ ยิ่งกว่านั้นภารกิจการบรรยายได้ผลลัพธ์กลับมาบ่อย ๆ ว่าเป็นความต้องการบรรลุความพึงพอใจว่าได้บรรยายตามกำหนดข้อบังคับแล้วมากกว่าที่จะพยายามบรรลุเป้าประสงค์ของการเรียนรู้ ความมุ่งหมายนั้นคือต้องการให้เรียนรู้มากกว่าจะเพียงแต่บรรยายให้เสร็จ ๆ ไปตามกำหนดข้อบังคับเท่านั้น

อย่างไร HOW ตามโครงการที่เสนอจะต้องเน้นไปว่า โครงการใดไม่ใช้การฝึกอบรมกฎหมายสงคราม การฝึกอบรมกฎหมายสงครามมิใช่เป็นเพียงแค่การบรรยายธรรมดาเท่านั้น จำเป็นต้องมีความเข้าใจและมีระเบียบวินัย ต้องมีการฝึกในรูปของยุทธศึกษา การทบทวนฝึกอบรมกฎหมายสงครามเพียงเล็กน้อยขณะเมื่อเข้ารับราชการนั้นไม่เพียงพอ ยิ่งกว่านั้นแม้จะเกี่ยวกับยุทธวิธี หลักการเป็นผู้นำและ

หลักการทำสงคราม^๓ การเรียนการสอนจะไม่ได้ผลถ้าเพียงแต่ผสมปนเปื้อนวิชาดังกล่าวกว่าข้างต้นเข้ากับการเรียนการสอนวิชากฎหมายสงครามอย่างที่นำมาแล้วในอดีต เพราะเมื่อผสมปนเปื้อนกับวิชาอื่น ๆ กฎข้อห้ามของวิชากฎหมายสงครามก็จะถูกถือว่าเป็นเพียงแนวความคิดหลักนิยมทั่วไป และสูญเสียความเด็ดขาดในฐานะที่จะทำให้หลักการของผู้นำหน่วยและกฎหมายปนเปื้อน เช่น ไม่ว่าจะอยู่ภายใต้สถานการณ์ใด ๆ การห้ามฆ่าเชลยศึกจะไม่ใช่ข้อยกเว้นว่าให้นำหลักการของผู้นำหน่วยบางประการหรือนโยบายบางประการมาใช้แทนย่อมไม่ได้ทั้งสิ้น^๔

การศึกษาอบรมกฎหมายสงครามจะต้องเริ่มด้วยการก่อสร้างรากฐานอันมั่นคงแข็งแรงในศูนย์การฝึกทหารใหม่ นั่นคือการบรรยาย ๒ ชั่วโมง รวมกับการจัดฉายภาพยนตร์ฝึกอบรมของทบวงทหารบกสหรัฐอเมริกา เรื่อง “อนุสัญญาเจนีวาเกี่ยวกับทหาร” เน้นที่ผลที่จะได้รับคือความเข้าใจเรื่อง “กฎของทหาร” (SOLDIER'S RULES) และความสำคัญของกฎดังกล่าว ให้แก่ผู้ที่สมัครเข้ามาเป็นพลทหารหรือเป็นผู้ที่จบปริญญาตรีแล้วมาฝึกเป็นนายทหาร (OFFICER CANDIDATE) นี้เป็นเพียงการบรรยายเพียงครั้งเดียวเกี่ยวกับกฎหมายสงครามซึ่งจะได้รับในระหว่างที่มีอาชีพรับราชการทหาร ดังนั้นจึงควรที่จะเพิ่มเติมความรู้ให้แน่นขึ้น โดยการทดสอบตนเองจากหนังสือตำราเรียนและการสอนในส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ต้องปฏิบัติ การฝึกหัดอบรมที่ตามมาภายหลังการเลือกพรรคเหล่า (MOS) จะต้องเน้นและจะต้องไม่จำกัดอยู่แต่เฉพาะการสอนพลปืนเล็กเป็นรายบุคคลว่าจะต้องปฏิบัติต่อและปกป้องคุ้มครองเชลยศึกอย่างไร ผู้ที่ได้รับมอบหมายหน้าที่ให้เป็นช่างเขียนแผนที่หรือ เจ้าหน้าที่ตีความภาพถ่ายก็ย่อมจะต้องตระหนักถึงความจำเป็นของความถูกต้องแม่นยำในการพิสูจน์ทราบและกำหนดพื้นที่อยู่อาศัยของประชาชนพลเรือนอย่างถูกต้อง ความสำคัญของ โรงเรียน โบสถ์ วิหาร โรงพยาบาล และสถานที่ทางประวัติศาสตร์ และ วัฒนธรรมซึ่งกฎหมายสงครามบัญญัติว่าห้ามโจมตี เป็นต้น

การฝึกอบรมที่ตามมาภายหลังจะถูกจำกัดอยู่แต่หน่วยระดับยุทธวิธี และหลักสูตรอาชีพของนายทหารชั้นสัญญาบัตรและชั้นประทวน การฝึกในทางใช้การของหน่วยระดับยุทธวิธีจะกระทำโดยการฝึกในสถานการณ์สมมุติให้เหมือนในการฝึกในสนามรบ ซึ่งกำหนดให้รายบุคคลใช้ความรู้ในการปฏิบัติจริง ตัวอย่างเช่น ทหารนาวิกโยธินจะต้องเผชิญกับเชลยศึกที่บาดเจ็บ การปฏิบัติก็คือ การรักษาพยาบาลเชลยศึกนั้นและส่งตัวให้ ผู้บัญชาการหน่วยของตนต่อไป หน่วยต่าง ๆ ตามสายการบังคับบัญชาจะต้อง

^๓ เช่น การรวมกำลัง การจู่โจม การอ้อมกำลัง ฯลฯ

^๔ เช่น อนุญาตให้ฆ่าเชลยศึกได้เมื่อเสบียงอาหาร น้ำ และเวชภัณฑ์มีไม่เพียงพอ จำเป็นต้องสงวนไว้ให้กับทหารฝ่ายเราเช่นนี้เป็นต้น ซึ่งเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายโดยจะอ้างเหตุผลหลักการ นโยบายใด ๆ มาอ้างยกเว้นไม่ได้ทั้งสิ้น

มีกระบวนการจัดการกับเชลยศึก (รวมทั้งกระบวนการทางธุรการทั้งปวง) เพื่อการทบทวนความรู้ตามกำหนดเหตุการณ์ที่มีอยู่ ตัวอย่างในอีกสถานการณ์หนึ่ง เช่น เรือพิฆาตลำหนึ่งรับทหารเรือฝ่ายข้าศึกที่บาดเจ็บขึ้นมาจากทะเลเนื่องจากได้จมเรือข้าศึกลำนั้นไปในช่วงการรบก่อนหน้านี้ และลูกเรือเรือพิฆาตลำนั้นเองหลายคนก็ได้รับบาดเจ็บจากการรบเช่นเดียวกับเชลยศึก เช่นนี้แพทย์ประจำเรือพิฆาตสมควรจะรักษาพยาบาลผู้ใดก่อน คำตอบก็ขึ้นอยู่กับว่าอาการของเชลยศึกกับทหารฝ่ายตนใครหนักหนาสาหัสกว่ากัน ผู้นั้นย่อมได้รับการรักษาพยาบาลก่อน สิ่งใดบ้างที่เป็นความต้องการตามปกติธรรมชาติของเชลยศึก (อาหาร, น้ำ เครื่องนุ่งห่ม, ยารักษาโรค, ที่อยู่อาศัย) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรือพยาบาลจะจัดให้ได้เพียงใด การตรวจสอบความเป็นไปได้ในเรื่องเหล่านี้ในยามสงบไม่เพียงทดสอบเป็นรายบุคคลและรายหน่วยเท่านั้น แต่ยกประเด็นการฝึกซึ่งจะต้องกระทำก่อนการรบจริง ๆ จะเริ่มอีกด้วย

การฝึกอบรมเพิ่มเติมจะเป็นการถามคำถามเกี่ยวกับกฎหมายสงครามอันเป็นการทดสอบก่อนการยุทธากำลัง การแบ่งแยกพรรคเหล่า (MOS) และการส่งเสริมให้มีการทดสอบการตรวจประจำปีของจเรเหล่าทัพ และการทดสอบทางปฏิบัติเพื่อการฝึกทางยุทธวิธี ตัวอย่างเช่น รายการปฏิบัติของหน่วยปืนใหญ่สนาม หน่วยปืนต่อสู้อากาศยานและการยิงด้วยปืนใหญ่เรือซึ่งเป้าหมายบางแห่งได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายสงคราม จึงเป็นเรื่องง่าย ๆ ที่จะทดสอบการมีอยู่และความพอเพียงของ ROE ในการยุทธากำลังของหน่วยและเช่นเดียวกับความรู้ของทุกพรรคเหล่านั้นเป็นรายบุคคล ซึ่งได้รับมอบความรับผิดชอบ อันจำเป็นจะต้องมีการทบทวนตามระยะเวลาในเรื่องคำสั่ง คำชี้แจง และคำสั่งปฏิบัติการ เพื่อประกันว่าจะมีการปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมาย ถ้าจำเป็นการฝึกทบทวนจะต้องดำเนินการโดยทีมฝึกอบรมกฎหมาย สงคราม และปรับแต่งให้เหมาะสมเฉพาะกับแต่ละหน่วยไป คำสอนตำราเกี่ยวกับหลักสูตรนายทหารชั้นสัญญาบัตรและชั้นประทวนเกี่ยวกับการฝึกแก้ปัญหาในระดับที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องสอบผ่านให้ได้ เพื่อความสำเร็จตามโครงการหรือหลักสูตร

WHO ใคร จะต้องมีการใคร่ควรถึงข้อพิจารณาบางประการว่าใคร หน่วยใดจะเป็นผู้บริหารโครงการกฎหมายสงครามนี้ นั่นคือบริหารโดยใคร ส่วนหนึ่งของการบริหารโครงการนี้คือ การสอน การพัฒนา และการมองภาพล่วงหน้าถึงสถานการณ์ในแนวรบจะเป็นภารกิจแรก แต่การฝึกอบรมกฎหมายสงครามจะก่อให้เกิดปัญหาขึ้นรูปแบบหนึ่งซึ่งไม่พบปัญหานี้ในวิชาอื่น ๆ นั่นคือแม้จะเกี่ยวข้องกับยุทธวิธี แต่ก็จะมีส่วนหนึ่งซึ่งเป็นด้านกฎหมายแท้ ๆ และต้องการผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายในการฝึกอบรมได้แก่นายทหารเหล่าพระธรรมนูญ การสัมมนาที่กรุงวอร์ซอ และการสรุปในที่ประชุมทางการทูตยืนยันการพัฒนากฎหมายว่าด้วยมนุษยธรรม (INTERNATIONAL- HUMANITARIAN LAW , IHL) ให้ใช้บังคับในการพิพาทกันด้วยอาวุธที่กรุงเจนีวา ซึ่งเน้นการใช้นายทหารเหล่าพระธรรมนูญตั้งแต่นั้นขึ้นแรกของการฝึกอบรมกฎหมายสงคราม ซึ่งนายทหารเหล่าพระธรรมนูญก็ยังคงขาดประสบการณ์ที่จำเป็นอยู่อีกในด้านความรู้ทางยุทธวิธีซึ่งจะเกี่ยวข้องกับความซับซ้อนยุ่งยากของการรบ เมื่อนายทหารเหล่าพระธรรมนูญ

เป็นผู้สอน เนื้อหาใจความก็จะกลายเป็นเรื่องทางวิชาการกฎหมายซึ่งเป็นนามธรรมไป นายทหารนักเรียนจะถูกนายทหารพระธรรมนูญผู้สอนสั่งให้เคารพเชื่อฟังกฎหมายเพียงเพราะว่ามันเป็นกฎหมายมากกว่าจะอธิบายเหตุผลในทางปฏิบัติ เพื่อแก้ปัญหาที่ กองทัพบกสหรัฐอเมริกาจึงกำหนดให้การฝึกอบรมกฎหมายสงครามจะต้องดำเนินการโดยทีมซึ่งประกอบด้วยนายทหารเหล่าพระธรรมนูญ และนายทหารซึ่งมีประสบการณ์ในการบังคับบัญชา ถ้าเคยมีประสบการณ์การรบมาด้วยก็จะยิ่งดี เมื่อได้รับมอบหมายทีมนี้จะเป็นผู้สอนกฎหมายสงครามใช้เวลาราว ๑ สัปดาห์ที่โรงเรียนนายทหารเหล่าพระธรรมนูญ แนวความคิดนี้คือใช้ประโยชน์สูงสุดจากกำลังพล ซึ่งก่อให้เกิดระดับความจำเป็นที่ต้องการมืออาชีพซึ่งไม่จำเป็นต้องมีประสบการณ์ การสอนกฎหมายสงครามแต่จะเน้นไปที่ความสำคัญของการบังคับบัญชาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายสงคราม เมื่อโครงการแพร่ขยายกว้างขวางขึ้นที่มายนายทหารเหล่าพระธรรมนูญและนายทหารเหล่าพลรบในระดับกองพลของนาวิกโยธินสหรัฐอเมริกา ก็สามารถจัดการเรียนการสอน ฝึกอบรมกฎหมายสงครามได้ทั่วทั้งกองพล สิ่งนี้ก็จะเป็นการลดภาระหน้าที่ของนายทหารประทวนและนายทหารสัญญาบัตรอีกเป็นจำนวนมาก จะได้ไม่ต้องรับมอบหน้าที่สอนกฎหมายสงครามภายในหน่วยของตน ซึ่งแนวความคิดนี้ก็สามารถนำไปใช้ในกองทัพสหรัฐอเมริกาได้เช่นกัน

ท้ายที่สุดผู้บังคับบัญชา โดยกฎหมายและโดยหลักการแล้วจะต้องรับผิดชอบในสมรรถนะขีดความสามารถ ในการรบของหน่วยตน เพื่อการบรรลุภารกิจของหน่วยในทางยุทธวิธี ในทางการเมืองและตามกฎหมาย คำสั่งใด ๆ ที่กำหนดให้มีการเรียนการสอนกฎหมายสงครามขึ้นในกองทัพเรือสหรัฐอเมริกา และนาวิกโยธินสหรัฐอเมริกาย่อมสมควรจะเน้นความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาในการให้การฝึกอบรมกฎหมายสงครามแก่หน่วยในบังคับบัญชาของตนด้วย

สรุป ประสบการณ์ได้แสดงให้เห็นครั้งแล้วครั้งเล่าว่า การฝึกอบรมกฎหมายสงครามในยามสงบซึ่งมีระยะเวลาก่อน/หรือจวนเจียนจะทำสงครามนั้น ก็ไม่ได้ช่วยแก้ไขให้อะไรดีขึ้นเท่าใดในยามสงคราม ระยะเวลาจวนเจียนนี้นำไปสู่กรณีวิกฤต ซึ่งเป็นผลเสียของผู้บัญชาการหน่วย โดยทำให้เขาสูญเสียภารกิจสำคัญเบื้องต้น คือ การเข้าทำการรบกับข้าศึกและเป็นอุปสรรคอย่างสำคัญต่อศักยภาพการทำสงคราม โครงการฝึกอบรมกฎหมายสงครามของกระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกา เป็นการแก้ความผิดพลาดในอดีต กำหนดความต้องการ ความพร้อมของกองกำลังกองทัพเรือ นาวิกโยธิน กำหนดความต้องการสมรรถนะขีดความสามารถของหน่วยในการยุทธการกำลังอย่างรวดเร็ว เพื่อไปทำการรบทันทีเมื่อได้รับคำสั่ง ไม่ว่าจะไปโดยทางอากาศหรือทางเรือ ความต้องการยุทธการกำลังไปโดยเร็วนั้นไม่นับเอาการปฏิบัติการระหว่างการเคลื่อนย้ายกำลังรบ เช่น การดูแลเชลยศึกและประชาชนพลเรือนในเขตยึดครอง โครงการนี้กำหนดให้มีวิธีฝึกหัดเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า พลทหารเรือ และพลทหาร นาวิกโยธินสหรัฐอเมริกาแต่ละนายจะเข้าใจกฎหมายสงครามในระดับซึ่งเป็นสัดส่วนพอจะเปรียบเทียบกันได้ด้วยระดับปัจเจกบุคคลซึ่งได้รับมอบหน้าที่และความรับผิดชอบเช่นเดียวกัน

แผนผัง ข.

กฎของทหาร

๑. ทหารต้องมีระเบียบวินัย การทำผิดระเบียบวินัยโดยการละเมิดกฎหมายสงครามทำให้ประเทศชาติของทหารผู้นั้นและตัวทหารผู้นั้นเองต้องเสื่อมเสียเกียรติ การก่อให้เกิดความทุกข์ทรมานโดยไม่จำเป็นแก่ข้าศึกเป็นคนละเรื่องกับการทำให้ข้าศึกหมดความต้องการจะสู้รบต่อไป

๒. จงทำการรบกับพลรบของฝ่ายข้าศึกเท่านั้น และโจมตีเฉพาะแต่เป้าหมายทางทหารเท่านั้น

๓. จงโจมตีทำลายเฉพาะเท่าที่จำเป็นแก่การบรรลุภารกิจของตนเท่านั้น

๔. ห้ามโจมตีทหารฝ่ายข้าศึกที่ถูกกันออกจากการสู้รบแล้ว (OUT OF COMBAT) หรือยอมแพ้แล้ว จงปลดอาวุธเขาและส่งตัวเขาให้แก่ผู้บังคับบัญชาของตน

๕. รวบรวมและรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ ป่วยไข้ไม่ว่าเขาผู้นั้นจะเป็นมิตรหรือเป็นศัตรู

๖. จงปฏิบัติต่อประชาชนพลเรือนทั้งปวงและเชลยศึกที่อยู่ในอำนาจของตนอย่างมีมนุษยธรรม

๗. เชลยศึกต้องได้รับการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรมและเชลยศึกมีหน้าที่จะให้ข้อมูลข่าวสารเฉพาะของตัวเองเท่านั้น (ได้แก่ ชื่อยศ หมายเลขประจำตัว และ วัน เดือน ปีเกิด) จะต้องไม่มีการทรมานเชลยศึกทั้งทางร่างกายและจิตใจ

๘. ห้ามการจับตัวประกัน

๙. ห้ามกระทำการล้างแค้น

๑๐. จงให้ความเคารพต่อบุคลากรและวัสดุสิ่งอุปกรณ์ซึ่งติดเครื่องหมายกาชาด สีกวงเดือนแดง สีโตแดง และพระอาทิตย์ ธงขาวตลอดจนเครื่องหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางวัฒนธรรม

๑๑. จงให้ความเคารพต่อทรัพย์สินผู้อื่น การปล้นสะดมต้องห้าม

๑๒. เมื่อมีการละเมิดฝ่าฝืนกฎดังกล่าวข้างต้นจงรายงานต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ ผู้ละเมิดฝ่าฝืนกฎหมายสงครามจะต้องถูกลงโทษ

บทความนี้แปลจากเรื่อง LAW OF WAR TRAINING IN THE NAVY AND MARINE CORPS ตีพิมพ์ลงในนิตยสาร PROCEEDINGS ของ US NAVAL INSTITUTE ฉบับ DECEMBER 1977 โดยผู้เขียนคือ MAJOR W. HAYS PARKS (ยศในขณะนั้น) ซึ่งเป็นนายทหารนาวิกโยธินสหรัฐอเมริกา MAJOR PARKS นั้น เป็นทั้งนายทหารเหล่าพระธรรมนูญ และเป็นนายทหารเหล่าพลรบด้วย (นาวิกโยธินสหรัฐอเมริกา ใช้นายทหารเหล่าพลรบที่มีความสมัครใจจะทำหน้าที่เป็นนายทหารเหล่าพระธรรมนูญด้วย ไปศึกษากฎหมายและกลับมาทำหน้าที่สลับกันไปทั้งสองเหล่า - ผู้แปล) โดย MAJOR PARKS เคยดำรงตำแหน่ง ผู้บัญชาการหมวดลาดตระเวน ผู้บัญชาการร้อยทหารราบ ผู้บัญชาการร้อยจัดระเบียบชายฝั่ง (SHORE PARTY COMPANY COMMANDER) และใน NOVEMBER 1977 ได้ดำรงตำแหน่งประจำกอง

กฎหมายระหว่างประเทศ กรมพระธรรมนูญ กองทัพอากาศสหรัฐอเมริกา เพื่อที่จะวางกรอบการพัฒนาการเรียนการสอนกฎหมายสงครามในทบวงทหารเรือสหรัฐอเมริกา (กรมพระธรรมนูญ กองทัพอากาศสหรัฐอเมริกา เป็นหน่วยเทคนิคที่ปรึกษาทางด้านกฎหมายให้แก่ทั้งกองทัพอากาศและนาวิกโยธินสหรัฐอเมริกา เนื่องจากทั้งสองเหล่าทัพสังกัดทบวงทหารเรือสหรัฐอเมริกาด้วยกัน - ผู้แปล) MAJOR PARKS เป็นผู้เขียนบทความลงในนิตยสาร PROCEEDINGS อย่างสม่ำเสมอ บทความที่น่าสนใจของเขาก็คือเรื่องหนึ่งคือ “CONVENTIONAL AERIAL BOMBING AND THE LAW OF WAR “ ตีพิมพ์ลงในนิตยสาร PROCEEDINGS ฉบับ MAY 1982
